Europa-Parlamentet
2024-2029

VEDTAGNE TEKSTER

P10_TA(2026)0184

Retsstatsprincippet, grundlæggende rettigheder og misbrug af EU-midler i Slovakiet: behovet for en EU-indsats

Europa-Parlamentets beslutning af 20. maj 2026 om retsstatsprincippet, grundlæggende rettigheder og misbrug af EU-midler i Slovakiet: behovet for en EU-indsats (2026/2607(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til traktaten om Den Europæiske Union (TEU), særlig artikel 2, artikel 4, artikel 4, stk. 3, artikel 5, artikel 6, artikel 9 og artikel 10, og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), særlig artikel 20,

– der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (chartret),

– der henviser til den europæiske menneskerettighedskonvention (EMRK) og protokollerne hertil samt til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domme vedrørende Slovakiet,

– der henviser til verdenserklæringen om menneskerettighederne,

– der henviser til De Forenede Nationers og Europarådets internationale traktater om menneskerettighederne,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1937 af 23. oktober 2019 om beskyttelse af personer, der indberetter overtrædelser af EU-retten[1] (whistleblowerdirektivet),

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2092 af 16. december 2020 om en generel ordning

[1] EUT L 305 af 26.11.2019, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj.

med konditionalitet til beskyttelse af Unionens budget[2] (forordningen om konditionalitet vedrørende retsstatsprincippet),

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik[3] (forordningen om fælles bestemmelser),

– der henviser til sin beslutning af 19. april 2018 om beskyttelse af undersøgende journalister i Europa: sagen om den slovakiske journalist Ján Kuciak og Martina Kušnírová[4],

– der henviser til sin beslutning af 28. marts 2019 om situationen vedrørende retsstatsprincippet og bekæmpelse af korruption i EU, navnlig i Malta og Slovakiet[5],

– der henviser til sin beslutning af 20. oktober 2022 om tiltagende hadforbrydelser mod LGBTIQ+-personer i hele Europa i lyset af det nylige homofobiske mord i Slovakiet[6],

– der henviser til sin beslutning af 17. januar 2024 om den planlagte opløsning af centrale korruptionsbekæmpelsesstrukturer i Slovakiet og konsekvenserne heraf for retsstatsprincipperne[7],

– der henviser til sine betænkninger efter Budgetkontroludvalgets rejse til Slovakiet den 26.-28. maj 2025 og den rejse, som overvågningsgruppen om demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder (DRFMG) under Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender foretog til Bratislava, Slovakiet, den 1.-3. juni 2025,

– der henviser til landekapitlerne om Slovakiet i Kommissionens årlige rapporter om retsstatssituationen,

– der henviser til rapporter, undersøgelser og udtalelser fra Den

---

2 EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.
3 EUT L 231 af 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
4 EUT C 390 af 18.11.2019, s. 111.
5 EUT C 108 af 26.3.2021, s. 107.
6 EUT C 149 af 28.4.2023, s. 22.
7 EUT C, C/2024/5712, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5712/oj.

Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder,

– der henviser til Europarådets platform til fremme af beskyttelsen af journalistik og journalisters sikkerhed samt dens årsrapport for 2025,

– der henviser til erklæring af 30. april 2014 fra Europarådets Ministerkomité om beskyttelse af journalistik og journalister og andre medieaktørers sikkerhed,

– der henviser til de tilsagn, som de deltagende stater i Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa har givet om mediefrihed, ytringsfrihed og fri informationsudveksling,

– der henviser til Den Slovakiske Republiks domstolsråds resolution nr. 464/2024 af 20. november 2024, hvor man udtrykker bekymring over lovovertrædelsen "retsmisbrug" og anbefaler, at den ophæves eller ændres for at sikre stærkere garantier i overensstemmelse med retsvæsenets uafhængighed,

– der henviser til Den Internationale Juristkommissions erklæring af 14. februar 2025, hvor man udtrykker bekymring over den udøvende magts åbenlyse indblanding i Den Slovakiske Republiks domstolsråds arbejde og understreger, at domstolsråd skal forblive uafhængige af parlamentarisk og indflydelse fra den udøvende magt,

– der henviser til det fælles åbne brev af 16. oktober 2025 underskrevet af 56 civilsamfundsorganisationer, der udtrykker dyb bekymring over de nyligt vedtagne forfatningsændringer i Slovakiet og opfordrer EU til at skride til handling hurtigt,

– der henviser til skrivelsen af 28. november 2025 fra Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) til Kommissionen, hvori den udtrykker bekymring over, at de foreslåede ændringer af lovgivningen om beskyttelse af whistleblowere i Slovakiet kan være uforenelige med retsstatsprincippet, begrænse beskyttelsen af visse kategorier af whistleblowere, indføre tilbagevirkende kraft for igangværende sager og påvirke beskyttelsen af EU's finansielle interesser negativt,

– der henviser til Budgetkontroludvalgets offentlige høring den 27. januar 2026 om beskyttelsen af EU's finansielle interesser i Slovakiet,

– der henviser til korruptionsindekset for 2025, hvor Slovakiet opnåede en score på 48 ud af 100 og en placering som nr. 61 på verdensplan,

– der henviser til ligestillingsindekset for 2025 fra Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder, hvor Slovakiet opnåede en score på 57,2 ud af 100 og en placering som nr. 20 i EU, hvilket tyder på, at landet har gjort fremskridt over tid, men fortsat

ligger under EU-gennemsnittet,

– der henviser til redegørelserne ved Rådet og Kommissionen af 11. februar 2026 om retsstatsprincippet, grundlæggende rettigheder og misbrug af EU-midler i Slovakiet: behovet for en EU-indsats,

– der henviser til sin beslutning af 29. april 2026 med bemærkninger, der er en integrerende del af afgørelserne om decharge for gennemførelsen af Den Europæiske Unions almindelige budget for regnskabsåret 2024, Sektion III – Kommissionen og forvaltningsorganerne og 9., 10. og 11. Europæiske Udviklingsfond[8],

– der henviser til forretningsordenens artikel 136, stk. 2,

A. der henviser til, at EU bygger på værdierne respekt for menneskelig værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettighederne for personer, der tilhører mindretal, som fastsat i artikel 2 i TEU og som afspejlet i chartret og nedfældet i de internationale menneskerettighedstraktater; der henviser til, at disse værdier er fælles for alle medlemsstaterne og bør respekteres og fremmes aktivt og konsekvent af både EU og de enkelte medlemsstater i alle deres politikker, såvel internt som eksternt; der henviser til, at medlemsstaterne bør sikre, at der ikke sker tilbageskridt i beskyttelsen af de værdier, der er nedfældet i artikel 2 i TEU; der henviser til, at enhver undergravning af disse værdier risikerer at udhule rettighederne og frihedsrettighederne for EU's indbyggere;

B. der henviser til artikel 6, stk. 3, i TEU anerkender, at de grundlæggende rettigheder, som er garanteret ved EMRK, og som følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, udgør generelle principper i EU-retten;

C. der henviser til, at EU kun kan fungere, hvis der er gensidig tillid mellem medlemsstaterne, som hviler på den antagelse, at de værner om demokratiet, retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder som garanteret i EMRK og chartret;

D. der henviser til, at en DRFMG-undersøgelsesrejse til Slovakiet den 1.-3. juni 2025 gav anledning til alvorlig bekymring over strafferetlige reformer, der svækker indsatsen for at bekæmpe korruption, afkortede forældelsesfrister samt anvendelsen af hasteprocedurer uden tilstrækkelig høring; der henviser til, at rejsen også satte fokus på risici forbundet med anklagemyndighedens skønsbeføjelser, manglen på en samlet strategi for bekæmpelse af korruption, et stigende pres på retsvæsenet, medierne og civilsamfundet, mindsket mediefrihed samt forslag, der anfægter EU-rettens forrang; der henviser til, at det navnlig blev bemærket, at bekæmpelse af korruption ikke længere er en prioritet for

---

8 Vedtagne tekster, P10_TA(2026)0125.

regeringen, idet der indledes færre sager om korruption, hvilket ikke skyldes mindre korruption, men mindre håndhævelse, og at der ikke vil blive indledt nye større sager ud over dem, der vedrører premierministerens tidligere regering; der henviser til, at det anslås, at 1 324 domfældte angiveligt har nydt godt af retlige reformer, og at 446 er blevet løsladt før tid, heraf mange politisk forbundne;

E. der henviser til, at Budgetkontroludvalgets rejse til Slovakiet den 26.-28. maj 2025 gav anledning til alvorlig bekymring over, hvordan kontrol- og revisionssystemerne fungerer, over forvaltningen af EU-midler og over det bredere retsstatsmiljø; der henviser til, at missionen fandt sted i et anspændt politisk klima, var præget af offentlige angreb mod dets medlemmer og afdækkede alvorlig bekymring over gennemsigtighed, modstridende oplysninger fra myndigheder og interessenter samt et fjendtligt miljø for civilsamfundet og undersøgende journalister; der henviser til, at den også satte fokus på risici forbundet med forvaltningen af EU-midler, herunder strukturelle svagheder i tilsynsmekanismerne, utilstrækkelige garantier mod svig samt reduceret efterforskningskapacitet efter opløsningen af den særlige anklagemyndighed og reformen af straffeloven, hvilket resulterede i alarmerende foreløbige statistikker, ifølge hvilke der i de første måneder af 2025 angiveligt kun blev rejst tiltale for to lovovertrædelser svarende til dem, der tidligere blev efterforsket af den særlige anklagemyndighed; der henviser til, at den særlige anklagemyndighed tidligere efterforskede mellem 120 og 150 tiltaler hvert år; der henviser til, at rejsen også afdækkede mangler i den effektive anvendelse af EU-midler til sårbare samfundsgrupper, navnlig i gennemførelsen af EU-midler tiltænkt romasamfund;

F. der henviser til, at den ændring af den slovakiske forfatning, som blev vedtaget den 26. september 2025, supplerede forfatningens artikel 7 med yderligere bestemmelser om national identitet, der gør det muligt for de slovakiske myndigheder, herunder domstolene, at vurdere, om og i hvilket omfang EU-retten, herunder afgørelser fra Den Europæiske Unions Domstol (EU-Domstolen), finder anvendelse i Slovakiet; der henviser til, at Europarådets menneskerettighedskommissær, Venedigkommissionen og FN's Menneskerettighedskomité har udtrykt bekymring over ændringen; der henviser til, at Kommissionen den 21. november 2025 besluttede at indlede en traktatbrudsprocedure ved at sende en åbningsskrivelse til Slovakiet for overtrædelse af grundlæggende principper i EU-retten, navnlig principperne om forrang, autonomi, effektivitet og ensartet anvendelse af EU-retten;

G. der henviser til, at retssystemet fortsat står over for udfordringer, hvad angår dets effektivitet, navnlig i forvaltningsretlige sager; der henviser til, at Kommissionen i sin rapport om retsstatssituationen 2025 henstillede til Slovakiet at indføre foranstaltninger for at sikre tilstrækkelige garantier for uafhængighed, når det gælder

afskedigelse af medlemmer af domstolsrådet, navnlig medlemmer, der ikke er valgt af dommere, under hensyntagen til europæiske standarder for domstolsråds uafhængighed samt sikre, at der er indført tilstrækkelige garantier, og at disse overholdes behørigt ved vurderingen af dommeres strafferetlige ansvar for lovovertrædelsen "retsmisbrug" i deres retsafgørelser;

H. der henviser til, at Kommissionen i sin rapport om retsstatssituationen 2025 henstillede til Slovakiet at fremsætte forslag til regulering af lobbyvirksomhed og til at styrke systemet for indberetning og kontrol af aktiver samt fortsætte sine igangværende bestræbelser på at reformere reglerne om interessekonflikter og sikre effektiv og uafhængig efterforskning og retsforfølgning af korruptionssager på højt plan for at opnå solide resultater, herunder ved at forhindre enhver utilbørlig indblanding og begrænse rigsadvokatens anvendelse af sine beføjelser til at annullere endelige efterforskningsafgørelser og anklagemyndighedens afgørelser;

I. der henviser til, at Kommissionen den 8. maj 2025 efter henstilling fra Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) vedtog en gennemførelsesafgørelse om at nedsætte støtten inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten i tilfælde af interessekonflikter i overensstemmelse med artikel 22, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 og artikel 19, stk. 1, og artikel 19, stk. 2, litra a), i finansieringsaftalen for Slovakiet (C(2025)0294);

J. der henviser til, at Sammenslutningen af Stater mod Korruption (Greco) den 6. juni 2025 vedtog sin ad hoc-rapport om Den Slovakiske Republik, hvori den behandlede en række anbefalinger på baggrund af konklusionerne vedrørende anvendelsen af hastelovgivningsproceduren, afkortelsen af forældelsesfrister, nedsættelsen af straffedomme, de institutionelle reformer, som påvirker anklagemyndigheden og politistyrken, samt anvendelsen af lovovertrædelsen "retsmisbrug"; der henviser til, at Venedigkommissionen og Europarådets generaldirektorat for menneskerettigheder og retsstatsprincippet den 6. og 7. marts 2026 anførte, at lovovertrædelsen retsmisbrug giver anledning til bekymring, da den i sagens natur risikerer at undergrave retsvæsenets uafhængighed, og gentog, at den primære klagevej bør være almindelig appelbehandling;

K. der henviser til, at Kommissionen i sin rapport om retsstatssituationen 2025 henstillede til Slovakiet at styrke reglerne og mekanismerne med henblik på at genoprette og yderligere sikre public service-mediernes uafhængige forvaltning og redaktionelle uafhængighed under hensyntagen til europæiske standarder for public service-medier samt gå videre med processen med at indføre lovgivningsmæssige og andre sikkerhedsforanstaltninger for at forbedre journalisters fysiske sikkerhed og arbejdsmiljø, herunder en reform af injurielovgivningen, under hensyntagen til europæiske

standarder for beskyttelse af journalister; der henviser til, at den slovakiske regering og det slovakiske parlament i 2025 udpegede bestyrelsen for slovakisk TV og radio (STVR), som udelukkende består af kandidater fra den regerende koalition, hvilket afspejles i valget af generaldirektør og det betydelige pres på STVR's ansatte, når det kommer til redaktionelt indhold;

L. der henviser til, at den slovakiske forfatningsdomstol den 11. februar 2026 besluttede at anmode EU-Domstolen om en præjudiciel afgørelse (C-107/26) om, hvorvidt loven om slovakisk TV og radio er forenelig med den europæiske forordning om mediefrihed[9];

M. der henviser til, at slovakiske politikeres offentlige angreb på journalister, civilsamfundet og sårbare grupper tidligere har bidraget til en normalisering af hadefuld tale, og at der i den sammenhæng er blevet begået alvorlige voldelige forbrydelser, herunder mordene på Ján Kuciak og Martina Kušnírová; der henviser til, at mordet på Ján Kuciak og Martina Kušnírová er en af de mest komplekse sager, som i øjeblikket er under efterforskning; der henviser til, at denne sag blev overvåget af den særlige anklagemyndighed og nu er under rigsadvokatens myndighed;

N. der henviser til, at Kommissionen i sin rapport om retsstatssituationen 2025 henstillede til Slovakiet at sikre effektive offentlige høringer og inddragelse af interessenter i lovgivningsprocessen, herunder ved at tage hånd om den hyppige anvendelse af hasteproceduren; der henviser til, at 2 025,20 % af de love, der blev vedtaget af det slovakiske parlament i 2015, blev drøftet og vedtaget inden for rammerne af hastelovgivningsproceduren;

O. der henviser til, at det slovakiske parlament den 12. december 2025 ændrede lovgivningen om beskyttelse af whistleblowere gennem en hasteprocedure; der henviser til, at den slovakiske forfatningsdomstol den 17. december 2025 ophævede virkningen af disse ændringer; der henviser til, at Kommissionen den 30. januar 2026 besluttede at indlede en traktatbrudsprocedure ved at sende en åbningsskrivelse til Slovakiet for overtrædelse af EU-reglerne om beskyttelse af whistleblowere;

P. der henviser til, at det slovakiske parlament den 16. april 2025 ændrede lovgivningen om nonprofitorganisationer; der henviser til, at Europarådets menneskerettighedskommissær og Venedigkommissionen udtrykte bekymring over, hvorvidt ændringen er i overensstemmelse med EMRK; der henviser til, at ikkestatslige

---

9 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1083 af 11. april 2024 om oprettelse af en fælles ramme for medietjenester i det indre marked og om ændring af direktiv 2010/13/EU (den europæiske forordning om mediefrihed) (EUT L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

organisationer (NGO'er) har været udsat for smædekampagner, trusler og intimidering[10]; der henviser til, at forfatningsdomstolen den 17. december 2025 konkluderede, at ændringen ikke er i overensstemmelse med den slovakiske forfatning eller EMRK; der henviser til, at de slovakiske myndigheder på trods af denne afgørelse indførte alternative foranstaltninger, der øger det administrative tilsyn med civilsamfundsorganisationer, og ændrede gennemsigtighedsreglerne, hvilket giver anledning til bekymring over det fortsatte pres på det civilsamfundsmæssige råderum;

Q. der henviser til, at FN's menneskerettighedseksperter og FN's Menneskerettighedskomité gav udtryk for bekymring over stigmatiseringen og forfølgelsen af NGO'er, journalister og civilsamfundsorganisationer i Slovakiet samt over begrænsningerne af det civilsamfundsmæssige råderum; der henviser til, at komitéen opfordrede Slovakiet til at revidere og ændre sin lovgivning for at sikre, at retten til at deltage i fredelige forsamlinger beskyttes fuldt ud, og for at sikre en passende ramme for NGO'er; der henviser til, at Slovakiet fortsat er underlagt en skærpet procedure for så vidt angår fuldbyrdelsen af domme afsagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol på grund af manglende garantier i spørgsmål om hemmelig overvågning[11];

R. der henviser til, at det slovakiske parlament den 11. december 2025 ændrede straffeloven for at kriminalisere obstruktion af valgkampagnen "i forbindelse med en udenlandsk magt eller en udenlandsk agent"; der henviser til, at der den 27. marts 2026 blev fremsat et forslag om at ændre lovgivningen om betingelserne for at udøve sin stemmeret med henblik på at erstatte brevstemmeafgivning fra udlandet med personlig stemmeafgivning på diplomatiske og konsulære repræsentationer;

S. der henviser til, at der med de forfatningsmæssige ændringer, som blev vedtaget den 26. september 2025, blev indført bestemmelser om adoption, uddannelsesaktiviteter og den forfatningsmæssige definition af køn; der henviser til, at Europarådets menneskerettighedskommissær og Venedigkommissionen har udtrykt bekymring over disse ændringer;

T. der henviser til, at der er systemiske mangler i den effektive efterforskning og retsforfølgning af vold i hjemmet i Slovakiet, hvilket understreges af Den Europæiske

---

10 Civil Liberties Union for Europe (Liberties), Liberties Rule of Law Report 2025: Slovakia; Europa-Kommissionen, Rapport om retsstatssituationen 2025 – Landekapitlet om Slovakiet; oplysninger fra Den Slovakiske Republiks offentlige forsvarer (ombudsmand), 2025.

11 Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domme af 26. oktober 2023 i sagen Plechlo mod Slovakiet (18593/19) og af 20. juli 2021 i sagen Zoltan Varga mod Slovakiet (58361/12).

Menneskerettighedsdomstols retspraksis[12];

U. der henviser til, at sag C-799/23, Kommissionen mod Slovakiet, fortsat verserer ved EU-Domstolen; der henviser til, at Slovakiet fortsat er underlagt en skærpet procedure for så vidt angår fuldbyrdelsen af en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vedrørende diskriminerende indskrivning og undervisning af romabørn i specialklasser i grundskolen, når det drejer sig om børn med intellektuelle funktionsnedsættelser[13]; der henviser til, at Europarådets menneskerettighedskommissær den 25. februar 2025 efterlyste hasteforanstaltninger for at afhjælpe de mangelfulde levevilkår, som marginaliserede romasamfund lever under; der henviser til, at kommissæren fremsatte anbefalinger om at sikre adgang til inklusiv uddannelse af høj kvalitet for romabørn, at stoppe adskillelsen af dem samt bekæmpe sintifjendtlighed og forskelsbehandling, navnlig inden for politiet; der henviser til, at Slovakiet fortsat er underlagt en skærpet procedure for så vidt angår fuldbyrdelsen af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domme vedrørende politiets behandling af romaer[14];

V. der henviser til, at rapporten om retsstatssituationen 2025 fra Civil Liberties Union for Europe[15] sætter fokus på vedvarende bekymringer i Slovakiet på områderne retsvæsenets uafhængighed, rammen for bekæmpelse af korruption, mediefrihed, anvendelsen af hastelovgivningsprocedurer, det civilsamfundsmæssige råderum og grundlæggende rettigheder, navnlig når det gælder mindretal og sårbare grupper;

W. der henviser til, at det slovakiske parlament den 11. december 2025 ændrede straffeloven for at gøre det ulovligt at stille spørgsmålstegn ved "dekreterne vedtaget efter Anden Verdenskrig"; der henviser til, at denne nyligt vedtagne lov risikerer at skabe en afskrækkende virkning på ytringsfriheden og den akademiske frihed, som er beskyttet i henhold til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder; der henviser til, at den fortsatte konfiskation af jord på grundlag af ovennævnte dekreter, der navnlig er blevet anvendt på borgere, der tilhører det ungarske nationale mindretal, faktisk er en land grabbing-ordning, som har frataget hundredvis af ejere deres værdifulde jode og giver anledning til bekymring med hensyn til retssikkerheden og respekten for

---

12 Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 22. januar 2026 i sagen J.S. mod Slovakiet (35767/23).

13 Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 27. februar 2025 i sagen Salay mod Slovakiet (29359/22).

14 Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 1. september 2020 i sagen R.R. og R.D. mod Slovakiet, af 8. september 2022 i sagen P.H. mod Slovakiet (37574/19) og af 24. oktober 2024 i sagen B.B. mod Slovakiet (48587/21).

15 https://www.liberties.eu/f/vdxw3e.

retsstatsprincippet; der henviser til, at det rådgivende udvalg for rammekonventionen om beskyttelse af nationale mindretal den 2. februar 2022 opfordrede de slovakiske myndigheder til at indlede en dialog med repræsentanter for de berørte nationale mindretal om eventuelle negative virkninger af forordningen fra 1945 om konfiskation af ejendom på de nuværende interetniske forbindelser;

1. udtrykker dyb bekymring over forværringen af demokratiet, retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder i Slovakiet; fremhæver, at medlemsstaternes verificerbare overholdelse af både retsstatsprincippet og chartret skal betragtes som en grundlæggende forudsætning for at modtage EU-midler; understreger, at alle programmer og investeringer, der finansieres over EU-budgettet, skal tjene offentlighedens interesse; understreger, at systemiske mangler med hensyn til retsstatsprincippet, navnlig vedrørende retsvæsenets uafhængighed og i revisions- og kontrolsystemerne, bringer beskyttelsen af EU's finansielle interesser i fare;

2. opfordrer Kommissionen til at vurdere, om der kan være en klar fare for, at Slovakiet groft overtræder de værdier, der er omhandlet i artikel 2 i TEU; opfordrer endvidere Kommissionen til at gøre fuld brug af alle tilgængelige instrumenter til at imødegå bekymringer vedrørende demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder, begyndende med forebyggende og samarbejdsbaserede værktøjer inden for rammerne af dens årlige rapport om retsstatssituationen, med henblik på at sikre overholdelse af de værdier, der er fastsat i artikel 2 i TEU; understreger imidlertid, at Kommissionen, hvis der fortsat er bekymringer, og de er behørigt begrundede, ikke bør tøve med at gøre brug af alle de håndhævelsesforanstaltninger, den har til rådighed, for at beskytte EU-budgettet og værne om de værdier, der er fastsat i artikel 2 i TEU, herunder traktatbrudsprocedurer, og navnlig fremskyndede traktatbrudsprocedurer, anmodninger om foreløbige forholdsregler ved EU-Domstolen og foranstaltninger vedrørende manglende gennemførelse af EU-Domstolens domme samt styrkede revisionssystemer, suspension af betalinger, systematisk anvendelse af finansielle korrektioner og inddrivelsesprocedurer;

3. beklager, at Slovakiet har vedtaget en række ændringer af straffeloven og strafferetsplejeloven, herunder en reduktion af sanktionerne for korruption og økonomisk kriminalitet, en afkortning af forældelsesfristerne samt lukning af specialiserede enheder til bekæmpelse af korruption, det nationale kriminalitetsagentur og den særlige anklagemyndighed, som har resulteret i forsinkelser i efterforskninger, der overføres til andre organer, og et betydeligt fald i antallet af korruptionssager, og som undergraver retsforfølgningen af lovovertrædelser, der involverer EU-midler; udtrykker bekymring over de brede skønsbeføjelser, som statsadvokaten i Slovakiet har i henhold til artikel 363 i den

slovakiske strafferetsplejelov, hvorved straffesager kan afbrydes eller forsinkes af formelle grunde uden tilstrækkelige garantier, hvilket udgør en risiko for en effektiv efterforskning og retsforfølgning af sager, navnlig korruptionsrelaterede lovovertrædelser; udtrykker bekymring over den rapporterede chikane og efterforskning af tidligere efterforskere inden for korruptionsbekæmpelse og mener, at disse foranstaltninger svækker bekæmpelsen af korruption, risikerer at undergrave beskyttelsen af EU's finansielle interesser og kan have en afskrækkende virkning på uafhængige undersøgelser; udtrykker yderligere bekymring over opdagelsen af interessekonflikter i forbindelse med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten;

4. udtrykker dyb bekymring over forfatningsændringerne i Slovakiet, navnlig dem, der begrænser de grundlæggende rettigheder, retsstatsprincippet og EU-rettens forrang; bemærker med bekymring, at civilsamfundsorganisationer har advaret om, at disse ændringer kan krænke de grundlæggende rettigheder; understreger, at forfatningsmæssige bestemmelser skal formuleres tilstrækkeligt præcist for at forhindre en vilkårlig fortolkning og fuldt ud skal overholde forpligtelserne i henhold til EU-retten, herunder chartret, samt internationale menneskerettighedsstandarder; minder om, at EU-rettens forrang og den bindende karakter af internationale forpligtelser skal respekteres fuldt ud, og at ingen forfatningsmæssige bestemmelser kan begrunde manglende overholdelse af domme fra EU-Domstolen eller Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol; opfordrer de slovakiske myndigheder til at sikre, at landets forfatning er i fuld overensstemmelse med EU-retten og den internationale menneskerettighedslovgivning, og til at tage hensyn til henstillingerne fra Venedigkommissionen og internationale menneskerettighedsorganer, navnlig for så vidt angår EU-rettens forrang, retten til privatliv og familieliv, ikkeforskelsbehandling på grund af køn og seksuel orientering og retten til uddannelse;

5. opfordrer Kommissionen til at vurdere, om de seneste lovgivningsmæssige ændringer er i overensstemmelse med EU-retten, og til at anvende bestemmelserne i forordningen om fælles bestemmelser i tilfælde af manglende overholdelse af de horisontale grundforudsætninger i henhold hertil;

6. understreger, at forordningen om konditionalitet vedrørende retsstatsprincippet ikke er begrænset til foranstaltninger som en sidste udvej, men også giver mulighed for tidlig handling med delvise suspensioner, hvis der konstateres overtrædelser af retsstatsprincippet, som udgør en alvorlig risiko for den forsvarlige økonomiske forvaltning af EU-budgettet; gentager den opfordring, det fremsatte, da det meddelte Kommissionen decharge for 2024-budgettet, til at indlede det første skridt i den procedure, der er fastsat i artikel 6, stk. 1, i forordningen om konditionalitet

vedrørende retsstatsprincippet;

7. udtrykker dyb bekymring over forsøget på at nedlægge kontoret for beskyttelse af whistleblowere, hvilket ville have ført til en betydelig reduktion af beskyttelsesniveauet for whistleblowere, herunder øget eksponering for repressalier og reduceret adgang til retsgarantier; afviser bestemmelser, der indfører en "revisionsmekanisme", som giver myndigheder eller arbejdsgivere mulighed for at trække beskyttelsen af whistleblowere tilbage uden retsligt tilsyn, hvilket bringer den grundlæggende ret til adgang til effektive retsmidler som fastsat i chartret i fare; understreger, at en begrænsning af beskyttelsen af whistleblowere er uforenelig med EU's whistleblowerdirektiv og undergraver retsstatsprincippet; glæder sig over det slovakiske parlaments beslutning af 17. marts 2026 om at ophæve den kontroversielle lov og opretholde kontoret for beskyttelse af whistleblowere; opfordrer Kommissionen til nøje at overvåge gennemførelsen af ophævelsen af lovgivningen om nedlæggelse af kontoret for beskyttelse af whistleblowere i Slovakiet for at sikre, at denne ophævelse fuldt ud genopretter det tidligere beskyttelsesniveau og er i overensstemmelse med EU-retten, og til at vurdere omfanget og effektiviteten af ophævelsen, inden den overvejer yderligere foranstaltninger; opfordrer de slovakiske myndigheder til at sikre overholdelse af EU's lovgivning og standarder for beskyttelse af whistleblowere;

8. opfordrer indtrængende Kommissionen til at intensivere sin målrettede kontrol og kontrol på stedet i Slovakiet, herunder gennem et styrket og systematisk samarbejde med OLAF og EPPO, for at kompensere for svækkelsen af den nationale håndhævelseskapacitet og sikre en effektiv opfølgning på igangværende undersøgelser; understreger, at en sådan kontrol skal anvendes systematisk på tværs af alle relevante EU-finansieringsstrømme, herunder både den flerårige finansielle ramme og genopretnings- og resiliensfacilitetens midler;

9. bekræfter på ny, at det er rede til at arbejde i en ånd af loyalt samarbejde med de slovakiske myndigheder samt med civilsamfundet og uafhængige institutioner med henblik på at afhjælpe de konstaterede mangler; understreger, at formålet med dets kontrol og missioner er at bidrage til styrkelsen af demokratiske institutioner, retsstatsprincippet og korrekt anvendelse af EU-midler; opfordrer de slovakiske myndigheder til at samarbejde konstruktivt og proaktivt med EU-institutionerne i denne proces;

10. opfordrer de slovakiske myndigheder til fuldt ud at gennemføre henstillingerne fra Kommissionen, Greco og Venedigkommissionen om retsvæsenet og bekæmpelse af korruption, navnlig med hensyn til ophævelse af lovovertrædelsen "retsmisbrug" og sikring af domstolsrådets uafhængighed og upartiskhed, både i lovgivning og i praksis, funktionen af specialiserede korruptionsbekæmpende

enheder, materiel og proceduremæssig strafferet og anklagernes uafhængighed;

11. fordømmer på det kraftigste lukningen af den særlige anklagemyndighed i lyset af dens åbenlyse indvirkning på efterforskningen og retsforfølgningen af korruption, som ikke kan kompenseres af EPPO's aktiviteter, navnlig i lyset af den rapporterede "fragmentering" af den svigagtige aktivitet på en sådan måde, at den formodede værdi af en sag forbliver under den tærskel, der er fastsat for inddragelsen af EPPO; understreger behovet for en hurtig revurdering af de seneste ændringer; opfordrer de slovakiske myndigheder til at sikre et fuldstændigt, rettidigt og proaktivt samarbejde med EPPO og OLAF;

12. gentager sin bekymring over det slovakiske landbrugsbetalingsorgans funktion og forvaltningen af midlerne under den fælles landbrugspolitik, herunder strukturelle mangler, der er bekræftet af Den Slovakiske Republiks øverste revisionskontor, utilstrækkelige kontrolmekanismer, utilstrækkelige afhjælpende foranstaltninger og et stigende antal udbetalinger med ringe kontrol; mener, at disse mangler bekræfter de alvorlige og systemiske svagheder i forvaltnings- og kontrolsystemet for landbrugsudgifter i Slovakiet;

13. udtrykker bekymring over påstande om misbrug og uregelmæssigheder i forbindelse med gennemførelsen af EU-finansierede projekter for udvikling af landdistrikter og turisme i Slovakiet, herunder sager om EU-finansierede projekter vedrørende gæstehuse, der involverer påstået misbrug af midler fra landbrug og udvikling af landdistrikter til opførelse eller renovering af private luksusejendomme med begrænset eller ingen klar EU-merværdi; understreger, at en sådan praksis – hvis den bekræftes – ville udgøre en alvorlig overtrædelse af principperne om forsvarlig økonomisk forvaltning, gennemsigtighed og ligebehandling og ville undergrave offentlighedens tillid til EU-budgettet;

14. minder om medlemsstaternes forpligtelse til at sikre en effektiv, gennemsigtig og ansvarlig forvaltning af EU-midler; opfordrer de slovakiske myndigheder til at træffe øjeblikkelige og effektive afhjælpende foranstaltninger for at skabe konkrete fordele for borgerne, herunder styrke de interne kontrolsystemer, sikre korrekt opdagelse og håndtering af interessekonflikter og forbedre inddrivelsen af regelstridige betalinger i fuldt samarbejde med Kommissionen;

15. udtrykker dyb bekymring over forringelsen af mediefriheden og -pluralismen i Slovakiet, herunder politisk indblanding i public service-medier, pres på journalister ved at skabe et fjendtligt klima, lave smædekampagner og sprede desinformation, brugen af strategiske retssager mod offentligt engagement (SLAPP'er),

herunder fra højtstående politiske personers side, og risikoen for en koncentration af medieejerskab hos aktører med en politisk dagsorden, kombineret med afskedigelser af centrale ledere af kulturinstitutioner, hvilket risikerer at skabe en afskrækkende virkning på pressefriheden og den offentlige debat; understreger, at et svækket mediemiljø i væsentlig grad mindsker den demokratiske kontrol og fremmer korruption i forbindelse med gennemførelsen af EU-midler; opfordrer de slovakiske myndigheder til fuldt ud at gennemføre Kommissionens henstillinger vedrørende medierne, navnlig for så vidt angår den retlige ramme for public service-medier, i overensstemmelse med den europæiske forordning om mediefrihed og sikre redaktionel uafhængighed og beskyttelse af journalister; opfordrer Slovakiet til fuldt ud og effektivt at overholde den europæiske forordning om mediefrihed og opfordrer indtrængende Kommissionen til nøje og proaktivt at overvåge dens gennemførelse; minder om, at de slovakiske myndigheder skal respektere ytringsfriheden og den kunstneriske frihed i forbindelse med kulturinstitutioners funktion og finansiering og afstå fra misbrug af retssager, der begrænser den offentlige debat; hylder den myrdede Ján Kuciak og hans vigtige arbejde som undersøgende journalist; opfordrer de slovakiske myndigheder til at sikre, at retfærdigheden sker fyldest i denne sag;

16. beklager den gentagne og uberettigede brug af hastelovgivningsprocedurer i forbindelse med væsentlige reformer; understreger, at sådanne procedurer ikke må blive normen, bør være strengt begrundede og kun bør anvendes under behørigt begrundede omstændigheder, da de undergraver offentlig kontrol, gennemsigtighed og inklusiv lovgivning og begrænser meningsfuld høring og parlamentarisk debat; opfordrer de slovakiske myndigheder til fuldt ud at gennemføre henstillingerne fra Kommissionen og Greco vedrørende kontrolforanstaltninger, navnlig med hensyn til effektiv offentlig høring og inddragelse af interessenter i lovgivningsprocessen, herunder ved at tage fat på den hyppige anvendelse af hasteproceduren; gentager sin bekymring over journalisters og civilsamfundsorganisationers ringe adgang til oplysninger, herunder til rapporter fra det øverste revisionskontor og regeringskontorets kontrolafdeling;

17. fordømmer på det kraftigste det stigende pres på civilsamfundsorganisationer, vagthunde og retsvæsenets aktører, herunder administrative byrder og forsøg på at delegitimere deres arbejde; mener, at sådanne handlinger undergraver ansvarligheden og den effektive beskyttelse af de grundlæggende rettigheder; opfordrer de slovakiske myndigheder til at sætte en stopper for stigmatiseringen og forfølgelsen af civilsamfundsorganisationer og til at sikre, at lovgivning, der påvirker civilsamfundet, herunder om finansiering og rapportering, fuldt ud overholder EU-retten og den internationale menneskerettighedslovgivning, navnlig med hensyn til ret til privatliv, ytringsfrihed, forsamlingsfrihed og foreningsfrihed;

18. opfordrer de slovakiske myndigheder til at sikre, at valglovgivningen, herunder om brevstemmeafgivning, og strafferetlige sanktioner i forbindelse med overtrædelser af denne lovgivning fuldt ud overholder EU-retten og den internationale menneskerettighedslovgivning, navnlig med hensyn til stemmeret og ret til at blive valgt, ytringsfrihed og foreningsfrihed; minder om, at restriktioner for brevstemmeafgivning bør være behørigt begrundede og forholdsmæssige, navnlig i betragtning af, at der ikke kan påvises systemiske mangler med hensyn til integriteten af en sådan stemmeafgivning, og understreger behovet for at sikre lige adgang til valgdeltagelse for slovakiske statsborgere med bopæl i udlandet;

19. opfordrer de slovakiske myndigheder til at sikre en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet, både i lovgivning og i praksis, i overensstemmelse med EU-retten og den internationale menneskerettighedslovgivning; gentager betydningen af hurtigst muligt at ratificere Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet og af at bringe den retlige definition af voldtægt i overensstemmelse med internationale menneskerettighedsstandarder;

20. opfordrer de slovakiske myndigheder til i lyset af tilbageslaget som følge af flere lovgivningsinitiativer i Slovakiet, navnlig siden 2023, at sikre fuld overholdelse af deres forpligtelser til at garantere effektiv, rettidig og ikkediskriminerende adgang til seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, herunder adgang til sikker og lovlig abort; minder om, at disse forpligtelser udspringer af internationale menneskerettighedsstandarder og er en integreret del af beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder, herunder retten til privatliv og familieliv, sundhed og ikkeforskelsbehandling;

21. opfordrer de slovakiske myndigheder til at sikre en effektiv beskyttelse af LGBTIQ+-personers rettigheder, både i lovgivning og i praksis, i overensstemmelse med EU-retten og den internationale menneskerettighedslovgivning;

22. opfordrer de slovakiske myndigheder til at sikre en effektiv beskyttelse af romaernes rettigheder, både i lovgivning og i praksis, i overensstemmelse med EU-retten og den internationale menneskerettighedslovgivning, navnlig med hensyn til afskaffelse af segregering inden for uddannelse, adgang til sundhedspleje og politiarbejde; gentager sin bekymring med hensyn til gennemførelsen af EU-midler til romasamfund i Slovakiet;

23. udtrykker særlig bekymring over mindretallenes rettigheder i Slovakiet i lyset af den politiske debatkultur, lovgivningsinitiativer og administrative praksis, der risikerer at føre til forskelsbehandling, stigmatisering eller udelukkelse, og med hensyn til konfiskation med

tilbagevirkende kraft af ejendom på grundlag af den kollektive skyld hos EU-borgere af forskellig etnisk oprindelse; mener, at historiske stridspunkter bør behandles gennem dialog snarere end kriminalisering; understreger, at beskyttelsen af mindretals rettigheder er et centralt element i retsstatsprincippet og demokratisk regeringsførelse; opfordrer de slovakiske myndigheder til at sikre en effektiv beskyttelse af personer, der tilhører mindretal, både i lovgivning og i praksis, i overensstemmelse med EU-retten og den internationale menneskerettighedslovgivning, navnlig med hensyn til ytringsfrihed og ejendomsret;

24. udtrykker dyb bekymring over den administrative og retslige praksis, der involverer den slovakiske jordfond og det statslige selskab Slovakiets Skove, og som resulterer i ukompenserede jord- og skovkonfiskationer på grundlag af efterkrigstidens dekreter; opfordrer de slovakiske myndigheder til at ophæve ændringen af straffeloven, suspendere alle retssager og sætte en stopper for enhver igangværende konfiskation af jord;

25. opfordrer de slovakiske myndigheder til at undersøge de systemiske mangler, der fortsat gør sig gældende i forbindelse med behandlingen af klager over mishandling fra politiets side, herunder manglen på upartiske og effektive undersøgelser af troværdige påstande om mishandling; opfordrer til en styrkelse af garantierne mod mishandling fra de retshåndhævende myndigheders side, herunder garantier for institutionel uafhængighed, effektive tilsynsmekanismer og passende proceduremæssige garantier for at sikre ansvarlighed og offentlighedens tillid til de retshåndhævende institutioner;

26. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, Europarådet, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa og De Forenede Nationer.